

Verksamhetsplan 2021

Klimat- och stadsmiljönämnden

Innehåll

Nämndens ansvarsområde.....	3
Förutsättningar för planering.....	3
Nämndens tolkningar av målområden.....	4
God ekonomi och effektiv verksamhet - ekonomisk hållbarhet.....	4
En kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet.....	5
Naturkommun som tar klimatansvar - ekologisk hållbarhet.....	8
Drift- och investeringsbudget.....	10
Plan för internkontroll.....	10
Plan för uppföljning och insyn.....	16
Verksamhetsstatistik.....	17
Källförteckning.....	18

Nämndens ansvarsområde

Klimat- och stadsmiljönämnden leder, samordnar och följer upp arbetet med utformning och framtagande av övergripande och strategiska mål och riktlinjer avseende miljö-, klimat- och energifrågor, natur- och vattenvårdsfrågor i Huddinge kommun samt avfallshantering och kommunens ansvar som huvudman för kommunala renhållningsfrågor.

Nämnden ansvarar för och följer upp kommunens interna miljöledning. Nämnden ska även följa upp de kommunala bolagens åtgärder inom nämndens verksamhetsområden.

Nämnden ansvarar för förvaltning av kommunala anläggningar så som gator, torg, parkeringar, parker, gång- och cykelvägar och övrig allmän platsmark.

Nämnden ansvarar även för myndighetsutövning genom trafikhandläggning, parkeringsövervakning och flyttning av fordon samt handläggning av ansökningar för schakttillstånd och trafikordningsplaner samt gatuinspektion.

Klimat- och stadsmiljönämnden har i uppdrag att sköta och förvalta kommunens naturreservat och biotopskyddsområden samt övrig kommunägd natur och övriga områden som ingår i förvaltningsuppdraget. Vidare ansvarar nämnden för upplåtelse av arrendegårdar, hyresobjekt samt jakt- och fiskerättigheter inom kommunens markinnehav, samt för skyddsjakt och viltvård. Nämnden ger även rådgivning i energi- och klimatfrågor.

Förutsättningar för planering

I enlighet med kommunens mål de kommande åren avser klimat- och stadsmiljönämnden att fokusera på förbättring av kärnverksamheter och arbete med klimatanpassning. Successiva omställningar till en mer hållbar drift av naturreservat, gator, parker och allmänna platser pågår.

Huddinge kommuns snabba tillväxt med tyngdpunkt på utveckling av mera stadslika miljöer ger ett ökat behov av skötsel av gator, trottoarer, lekplatser samt parker. I beslut om nya anläggningsprojekt är det av stor vikt att alla kostnader under hela investeringsobjektens livslängd tas i beaktande, inte minst dess driftkostnader. Upplagsplatser riskerar att bli en bristvara när mer mark behöver tas i anspråk för bostadsbyggande. Redan i planeringskedet bör det avsättas ytor för upplagsplatser i stadsmiljön för att nämnden ska kunna bedriva en effektivt drift- och underhållsarbete, till exempel snöröjning.

Jämförelser med andra kommuner visar att kostnader för drift och underhåll i Huddinge kommun ligger på ungefär samma nivå som snittkommunen.

För att minska kostnaderna samt effektivisera drift och underhåll har nämnden under 2020 genomfört ett arbete med att konkurrenspröva delar av verksamheten: parkskötsel, parkeringsövervakning och fordonsflytt. Även för verksamheten kommande år gäller det att sträva efter att uppnå en balans i budget samtidigt som kärnverksamheten inriktas på mera hållbara driftsformer.

Arbetet med att genomlysna nämndens verksamheter i syfte att få en mer kostnadseffektiv verksamhet med fortsatt hög kvalitet fortsätter. För klimat- och stadsmiljönämnden handlar det bland annat om att införa nya verksamhetsstöd, till exempel system för att styra drift av gator, trottoarer och parker. Digitaliseringen förväntas bidra till bättre service gentemot invånarna.

Takten i klimatomställningen behöver öka och Huddinge kommun behöver göra mer för att underlätta för förvaltningar, kommunala bolag och invånare att göra mer klimatsmarta val. Kommunens verksamheter behöver arbeta utifrån nya nationella och internationella miljömål och intensifiera arbetet med energieffektivisering.

För att styra mot hållbarhetsmålen planerar nämnden satsningar på sjörestaurering samt framtagande av reviderat miljöprogram som kommer att ha ett fokus på klimatpåverkan. För att nå målet att kommunens sjöar ska uppnå god ekologisk och kemisk status kommer klimat- och stadsmiljönämnden under de kommande åren genomföra insatser utifrån beslutade åtgärdsprogram.

Nämndens verksamhet inom naturvård och rekreation bidrar till ökad hälsa och livskvalitet. Intresset för naturen är stort hos invånarna och förväntningar på tjänster som till exempel guide naturupplevelser ökar. En utmaning är att bibehålla dagens goda nivå av skötsel och guidning i naturreservat med hänvisning till en stram ekonomisk ram i kombination med kommunens omfattande reservatytor.

Nämndens tolkningar av målområden

Klimat- och stadsmiljönämnden har vid framtagande av verksamhetsplanen för 2021 tolkat vad de tre målområdena – ekonomisk hållbarhet, social hållbarhet och ekologisk hållbarhet – betyder för den egna nämndens verksamheter. Under målområdet Social hållbarhet har klimat- och stadsmiljönämnden valt att fokusera på Lyckad skolgång och tidiga insatser lägger grunden för framtiden, Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt samt Arbete och företagsamhet lägger grunden för en framgångsrik kommun då det är dessa som främst berör nämndens verksamhetsområden.

God ekonomi och effektiv verksamhet - ekonomisk hållbarhet

Skattemedel används effektivt

Klimat- och stadsmiljönämndens bidrar till kommunfullmäktiges mål att skattemedel ska användas effektivt genom kvalitativa upphandlingar av hög kvalitet och genom kontinuerlig uppföljning av befintliga avtal. Nämndens ekonomi ska förstärkas genom en hög grad av självfinansiering och genom extern finansiering i form av sökta bidrag. De interna ekonomiprocesserna ska utvecklas genom noggrann intern kontroll.

Klimat- och stadsmiljönämndens kvalitet ska utvecklas genom samarbete med etablerade och nya nätverk och ett systematiserat erfarenhetsutbyte med jämförbara kommuner.

En ökad del av nämndens processer ska digitaliseras och automatiseras för en effektiv handläggning med god kvalitet.

Aktiv konkurrensprövning är en del av kommunens styrning. Flera verksamhetsområden inom klimat- och stadsmiljönämnden är redan konkurrensutsatta men en genomlysning som visar om ytterligare delar av nämndens verksamhetsområden är lämpliga för konkurrensutsättning ska genomföras.

Nämndens mål: Skattemedel används på ett effektivt sätt genom upphandlingar av hög kvalitet

Nämndens indikatorer	Senaste utfall (2019)	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Budgethållning (%)	-11,4	0	0
Självfinansieringsgrad – trafikanordningsverksamhet (%)	112	100	100

Nämndens uppdrag till förvaltning
Genomföra en kartläggning över vilka externa bidrag som finns att söka inom klimat- och stadsmiljönämndens verksamhetsområde.
Göra en översyn av klimat- och stadsmiljönämndens nuvarande avtal för arrenden och hyresverksamhet.

Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare

Klimat- och stadsmiljönämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare vid rekrytering av nya medarbetare och för att behålla professionella medarbetare som kontinuerligt utvecklas i sitt arbete. Förvaltningens chefer ska vara positiva förebilder som leder genom visioner, mål och värderingar för att tillsammans med medarbetare utveckla en verksamhet som är hållbar och har god kvalitet.

Förvaltningens medarbetare ska ha goda förutsättningar för en bra arbetsmiljö och för att trivas och utvecklas i sina roller. Medarbetare ska aktivt delta i de förändringar och utvecklingsarbete som genomförs för kommuninvånarnas bästa.

Alla chefer och medarbetare ska bidra till en kultur där mångfald, kompetens och jämställdhet är en resurs och som ska präglas av mod, utveckling, omtanke och driv.

Nämndens mål: Medarbetare bidrar till ständig utveckling av verksamheten

Nämndens indikatorer	Senaste utfall	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Sjukfrånvaro (%)	9 (2019)	7	5
Sjukfrånvaro, dag 1-14 (%)	1,8 (2019)	1,6	1,4
Medarbetarengagemang (HME total nivå)	61 (2020)	70	80
Lärande i arbetet	58,5 (2020)	65	75

En kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet

Lyckad skolgång och tidiga insatser lägger grunden för framtiden

Genom klimat- och stadsmiljönämndens stöd till förskolor och skolor ökar barnens och elevernas förståelse för naturens betydelse för hälsa och välbefinnande och bidrar till goda levnadsvanor.

Nämndens mål: Barn och elever i Huddinge kommun får möjlighet till upplevelse i naturen som lägger grunden för framtiden

Nämndens indikatorer	Senaste utfall	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Indikator fastställs under 2021 när uppdraget är genomfört.			

Nämndens uppdrag till förvaltningen

Uppdrag: Utreda förutsättningarna att utveckla stödet till förskolor och skolor i syfte att barn och elever ska komma ut i naturen.

Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt

Klimat- och stadsmiljönämndens ska bidra till kommunfullmäktiges mål att Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt genom sitt ansvar för bland annat drift och underhåll av kommunens gator, vägar, broar, belysning, torg, parkeringar, parker, lekplatser samt gång- och cykelvägar. Nämnden ska säkerställa att kommunens stadsmiljöer, parker och grönområden upplevs som än mer attraktiva och väl omhändertagna och invånarna ska ha en trygg närmiljö. Under 2021 ska gröna stadsmiljöer ges särskild prioritet i form av nyplanteringar, förbättring av planteringsbäddar, utbyte av växtmaterial, säsongsbetonade blomsterurnor och säsongsbetonade dekorationer under vinterhalvåret. Utökade skötsel- och underhållsåtgärder såsom renhållning, ogrärensning, gallring av sly och underhållsbeskrning av träd ska också genomföras i utökad omfattning.

Klimat- och stadsmiljönämnden ansvarar för skötsel av kommunens många naturreservat. Att vistas i naturen ökar förutsättningarna för en god hälsa och välbefinnande och genom kommunikativa insatser och arrangemang ska klimat- och stadsmiljönämnden få fler Huddingebor att besöka naturreservaten.

Synpunkter från boende och besökare ska tas till vara och digitaliserade tjänster ska utveckla verksamhetens kvalitet.

Nämndens mål: Huddingebor trivs och känner sig trygga i sitt närområde

Nämndens indikatorer	Utfall 2019	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Årets friluftskommun (ranking i länet)	1	1	1
Invånarnas nöjdhet med skötsel av naturområden (%)	Ny mätning	70	*
Invånarnas nöjdhet angående skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser (%)	Ny mätning	65	*
Invånarnas nöjdhet med skötsel av gator och vägar (%)	Ny mätning	40	*
Invånarnas nöjdhet med snöröjning av gator och vägar (%)	Ny mätning	55	*
Invånarnas nöjdhet med skötsel av gång- och cykelvägar (%)	Ny mätning	60	*
Invånarnas nöjdhet med snöröjning av gång- och cykelvägar (%)	Ny mätning	55	*
Anmält klotter via felanmälan som, utifrån gällande avtal, tvättas bort från kommunens byggnader, egendom och naturmark inom 48 timmar (på vardagar) (%)	43	70	90
Belysningspunkter på vilka fel uppstår och åtgärdas inom bestämd åtgärdstid utifrån gällande avtal (%)	Ny mätning	80	*

* I och med att det är nya mätningar så sätts målvärdet för 2030 när utfallet för 2021 har kommit.

Nämndens uppdrag till förvaltning
Uppmärksamma att 2021 är friluftslivets år och erbjuda Huddinges invånare möjligheter att uppleva friluftsliv och natur.
Genomföra en utredning för att hitta sätt att mäta antal besökare i naturreservaten.
Utvecklingen av Huddinge kommuns gröna stadsmiljöer, med prioritering på lokala centrumområden, ska fortsätta under 2021.

Arbete och företagsamhet lägger grunden för en framgångsrik kommun

Klimat- och stadsmiljönämnden ska skapa möjlighet för invånare som står långt ifrån arbetsmarknaden att komma in i arbetslivet genom att ge feriepraktikanter, praktikanter och personer från Huddinges arbetsmarknadsprogram möjlighet att utveckla sin arbetslivskompetens.

Nämnden ska bidra till ett bra företagsklimat genom ett gott samarbete med de delar av näringslivet som är verksamma inom nämndens ansvarsområde.

Nämndens mål: God möjlighet för Huddingebor som står långt ifrån arbetsmarknaden att komma in i arbetslivet

Nämndens indikatorer	Utfall 2020	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Invånare som genomför feriepraktik, praktik eller arbetsträning inom nämndens verksamhetsområde (antal)	34	38	38

Naturkommun som tar klimatansvar - ekologisk hållbarhet

Minska klimatpåverkan

Under året ska klimat- och stadsmiljönämnden fortsätta att utveckla det kommunövergripande klimatarbetet. Ett nytt miljöprogram ska tas fram som ska peka ut riktningen för klimatarbetet och som ska omfatta alla Huddinges nämnder och helägda bolag samt kommunens leverantörer av varor och tjänster. Genom att identifiera behoven och analysera resultaten ska klimat- och stadsmiljönämnden stödja alla kommunens nämnder och helägda bolag i det strategiska klimatarbetet och i att minska utsläppen av växthusgaser.

Nämnden säkerställer att kommunen värnar och arbetar för att bevara och öka den biologiska mångfalden genom att sköta och förvalta de stora ytor av naturreservat som finns i kommunen.

Nämndens mål: Genom professionellt stöd i klimatarbetet minskar utsläppen inom kommunens verksamheter

Nämndens indikatorer	Utfall 2018	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Uppnådda etappmål inom målområdet ekologisk hållbarhet för alla nämnder och bolag (%)	Ny indikator	80	90
Utsläpp av växthusgaser totalt, ton CO2 ekv/inv.	1,45	<1,45	1,0

Nämndens uppdrag till förvaltning
Informera Huddinges invånare om hur de själva kan bli mer klimat- och miljösmarta.
Utveckla formerna för uppföljning av övriga nämnder och bolags miljöarbete.
Det interna miljöarbetet ska göra det möjligt att jämföra med andra motsvarande verksamheter.
Ta fram en plan som systematiskt beskriver och anger en prioritering av naturvårdsinsatser i naturreservaten.
Ta fram kriterier och förutsättningar för revidering av skötselplaner.

Utveckla den cirkulära ekonomin

Klimat- och stadsmiljönämnden ska med utgångspunkt i avfallstrappan prioritera minimering och återanvändning före återvinning genom att skapa förutsättningar för cirkulära kretslopp.

För att kommunens sjöar och vattendrag ska uppnå god ekologisk och kemisk status så ska klimat- och stadsmiljönämnden genomföra insatser utifrån beslutade åtgärdsprogram.

Nämndens mål: Kommunens sjöar uppnår god ekologisk och kemisk status

Nämndens indikatorer	Utfall 2019	Etappmål 2021	Målvärde 2030
Siktdjup i Långsjön (Segeltorp) (meter), 3-årsmedelvärden	1,3	öka	2,0
Siktdjup i Trehörningen (meter), 3-årsmedelvärden	0,5	0,86	1,8
Siktdjup i Orlången (Vidja) (meter), 3-årsmedelvärden	0,9	1,26	1,9
Siktdjup i Magelungen (meter), 3-årsmedelvärden	2,1	öka	2,2
Siktdjup i Drevviken (meter), 3-årsmedelvärden	2	öka	2,2
Fosforhalter i Långsjön (Segeltorp), (µg/l)	60	minska	23
Fosforhalter i Trehörningen (Sjödalen), (µg/l)	112	66	28
Fosforhalter i Orlången (Vidja), (µg/l)	69	39	23
Fosforhalter i Magelungen, (µg/l)	28	minska	22
Fosforhalter i Drevviken, (µg/l)	49	minska	18
Grovavfall som lämnas till återbruk på återvinningscentraler eller hämtas i grovsoprum (mängd hushållsavfall (kg/inv).	145 (2018)	140	113

Drift- och investeringsbudget

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Taxor och avgifter	14 585	10 728	17 356
Försäljning av verksamhet	20	0	100
Bidrag	7 184	4 294	2 800
Övriga intäkter	8 423	3 442	2 000
Intern resursfördelning	0	0	0
Verksamhetens intäkter	30 212	18 464	22 257
Personalkostnader	-36 085	-34 054	-35 146
Lokalkostnader	-15 881	-6 853	-13 263
Bidrag kostnader	-45	-60	0
Köp av verksamhet	0	0	-71 712
Konsulter och inhyrd personal	-5 675	-1 886	-4 217
Varor och tjänster	-105 827	-79 290	-4 000
Övriga kostnader	-36	-676	-4 773
Kapitalkostnad	-24 289	-26 294	-24 500
Intern resursfördelning	0	0	-6 200
Verksamhetens kostnader	-187 837	-149 113	-163 711
Nettokostnad	-157 625	-130 649	-141 555
Budget, netto	-141 494	-130 649	-141 555
Årets resultat	-16 131	-	0
Varav uttag Eget kapital	0	-	-
Balansresultat	-4 100	-	-
IB Eget kapital	-10 700	-14 800	-
Resultatöverföring	-14 800	-	-
UB Eget kapital	-14 800	-	-

För 2021 har klimat- och stadsmiljönämnden ett budgetanslag om 141,6 mnkr vilket är en ökning av budgetramen med 10,9 mnkr i jämförelse med 2020. Av detta består 6,2 mnkr av teknisk justering mellan klimat- och stadsmiljönämnden och bygglovs- och tillsynsnämnden där budget och personalkostnader för administrativ personal på staben läggs på klimat- och stadsmiljönämnden (se rad "intern resursfördelning" ovan) vilket innebär en faktisk ramhöjning med 4,7 mnkr.

Nämndens intäkter förväntas öka med 3,8 mnkr och kommer främst av höjda taxor för felparkeringsavgifter och för schakt och trafikordningar.

Den största differensen i resultaträkningen mellan 2020 och 2021 sker på raderna *köp av verksamhet* samt *varor och tjänster*. Kostnader för entreprenadköp har tidigare legat på *varor och tjänster* men från 2021 läggs det på *köp av verksamhet*. Detta då det kontoslaget ska användas när det finns ett ansvar gentemot kommuninnevärdarna att tillhandahålla tjänsten och den köps in av entreprenör istället för att den tillhandahålls av egen personal.

Personalkostnader är en osäker post då delar av nämndens verksamhet ska konkurrensutsättas vilket kan innebära att dessa kostnader kommer minska under året men kommer medföra ökade kostnader för *köp av verksamhet*.

Kapitalkostnad som består av avskrivningar samt ränta på gjorda investeringar kommer öka kraftigt från budgeterade 24,5 mnkr men då majoriteten av gjorda investeringar medför ersättning för kapitaltjänstkostnader kommer även budgetramen öka i samma utsträckning under året.

Driftbudget per verksamhet/ansvar

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Nämnd	-931	-1 060	-1 100
Natur- och klimatavdelning	-30 326	-18 953	-22 853
-varav stab och miljöstrategiskt arbete	-16 536	-3 859	-11 673
-varav energirådgivning	-32	55	-78
-varav naturvård	-13 081	-15 029	-9 588
-varav arrende och fastighet	-677	-120	-1 514
Stadsmiljöavdelning	-126 368	-110 636	-117 602
-varav stab	-1 916	-2 734	-20 707
-varav vinterservice	-52 281	-45 000	-39 000
-varav belysning	-12 668	-14 414	-13 180
-varav barmarksservice	-25 631	-8 176	-14 759
-varav parkverksamhet	-23 415	-17 912	-16 513
-varav trafikverksamhet	7 795	-1 400	6 557
-varav kapitaltjänstkostnader	-18 252	-21 000	-20 000
Summa netto	-157 625	-130 649	-141 555

Fördelningen av respektive avdelnings budget mellan de olika verksamheterna framgår ovan där **nämndverksamheten** får en mindre uppräknig av ram.

Natur- och klimatavdelningen får en ökad budget med 3,9 mnkr där 1,0 mnkr är utökad ram för det klimatstrategiska arbetet, 2,5 mnkr för att hantera lönekostnader för administrativ personal samt 0,4 i omfördelning från stadsmiljöavdelningen för att hantera kostnader för dumpning inom naturreservat.

Stadsmiljöavdelningen får en ökad budgetram med 7,1 mnkr varav 3,7 mnkr är för att täcka kostnader för administrativ personal och 3,4 mnkr är ramökning enligt mål- och budget.

Staben på stadsmiljöavdelningen får en ökad budget i jämförelse med föregående år, främst för att hantera personalkostnader samt att intäkter för felparkeringsavgifter flyttas från denna verksamhet till trafikverksamheten.

Genom det nu gällande avtalet för vinterservice minskas budgeten med 6 mnkr jämfört med 2020 till 39 mnkr. Genom förväntat lägre kostnader för vinter samt ramökning får barmarksservice en ökad budget med 6,6 mnkr. Då stora delar av parkpersonalens kostnader kommer ligga på stadsmiljöavdelningens stab får parkenheten lägre kostnader om 2,8 mnkr. Intäkterna för parkeringsövervakning flyttas till 2021 över till trafikverksamheten efter tidigare ha legat på stadsmiljöavdelningens stab vilket medför en kraftigt minskad ram för enheten.

Investeringar

Investering, mnkr	Investering	Driftkonsekvens	
		Utökad årlig driftkostnad från 2022	Utökad årlig avskrivningskostnad från 2022
Maskininvestering, väg	0,7	0	0,1
Maskininvestering, park	1,5	0	0,2
Återplantering av träd	2,0	0	0,2
Förebyggande projekt - nedskräpning	0,5	0	0,1
Insatser för ökad biologisk mångfald i parker	0,4	0	0,0
Summa nyinvesteringar	4,7	0	0,6
Beläggningsplan	55,0	-0,6	3,7
Gatuinvesteringar	10,0	-0,1	0,7
Gatubelysning	13,0	-0,6	0,7
Konstbyggnader	8,0	0	0,4
Dagvattenåtgärder	8,0	0,2	0,5
Parkutrustning	1,0	0	0,1
Utveckling av vegetationsytor	1,2	0	0,4
Upprustning naturvårdsfastigheter, arrendegårdar	5,0	0,1	0,3
Vattenvårdsåtgärder enligt lokala åtgärdsprogram	1,0	0,1	0,1
Investeringar enligt fastställda reservatsbeslut	2,8	0,2	0,3
Summa reinvesteringar	105,4	-0,6	7,2
Summa investeringar	110,1	-0,6	7,8

Klimat- och stadsmiljönämndens investeringsbudget uppgår till 110,1 mnkr 2021 där den större delen är reinvesteringar i gator, parker, broar och naturreservat. Reinvesteringar i asfaltsbeläggning kommer även under detta år ligga på en hög nivå. Maskininvesteringarna består av att byta ut från bensin- till batteridrivna maskiner och att införskaffa hetvattenmaskin för bekämpning av de invasiva arterna jätteloka samt parkslide.

Vid nyinvesteringar såsom återplantering av träd räknar förvaltningen med att garantiskötseln kommer ingå i investeringskostnaden, annars kommer detta bli en utökad driftkostnad under de första två åren.

Den årliga driftkostnaden beräknas, genom dessa sammanlagda investeringar minska med 0,6 mnkr. Detta genom att nyasfalterade vägar kräver mindre rondering och att kostnad för potthålslagning på dessa kommer minska. Förvaltningen beräknar att 2 500 belysningsarmaturer ska bytas ut till LED vilket kommer minska elkostnaderna med 0,2 mnkr och 0,4 mnkr i minskat underhåll. Andra investeringar kommer dock medföra en ökad driftkostnad då det blir nya objekt som ska underhållas.

Förvaltningen räknar med en överflyttning av outnyttjade investeringsmedel från 2020 till 2021, främst gällande vattenvårdsåtgärder och investeringar i arrendegårdar på uppemot 20 mnkr vilket kommer medföra en förändrad investeringsram i samband med delårsrapport 1.

Plan för internkontroll

Struktur för nämndens internkontrollarbete

Nedan beskrivs hur klimat- och stadsmiljönämnden utifrån sin verksamhet och förutsättningar har ordnat sitt system för intern kontroll.

Kontrollmiljö

Systematiskt arbete för att undvika fel och brister är en självklar del i det löpande arbetet. Utöver de risker och åtgärder som lyfts i planen för intern kontroll pågår därför samtidigt även ett löpande arbete inom förvaltningsorganisationen för att höja verksamhetens säkerhet och effektivitet.

Planering av internkontrollarbetet

Nämndens internkontrollarbete följer Huddinge kommuns planerings- och uppföljningsprocess som beskriver hur nämnderna löpande planerar, utför, följer upp och förbättrar sina verksamheter.

Klimat- och stadsmiljönämnden förverkligar en god intern kontroll på alla nivåer i organisationen genom sitt årliga internkontrollarbete.

Vardagsrisker som uppstår i verksamheten hanteras inom det ordinarie löpande arbetet och eventuella akuta risker, med mycket hög sannolikhet och konsekvens, hanteras omedelbart.

Inspel till interkontrollplanen kan även komma från inkomna synpunkter och klagomål, systematisk granskning av hur processer fungerar, hur rutiner och regler efterlevs eller granskningar från revision och utifrån förslag från förvaltningen. Arbetet understöds av tre underlag: bruttorisklista, revisionsanmärkningar samt systematiska kontroller.

Uppföljning

Uppföljningen av internkontrollplanen sker med samma systematik som uppdragen i verksamhetsplanen genom delårsrapporter och verksamhetsberättelse. I samband med delårsrapporterna görs en prognos av arbetet med de riskreducerande åtgärderna och i verksamhetsberättelsen bedöms sedan måluppfyllelsen för årets arbete.

Utveckling av förvaltningens internkontrollprocess

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att optimera internkontrollprocessen och säkra medarbetarnas deltagande i på alla nivåer i syfte att höja riskmedvetenheten och effektivitet inom organisationen.

Ansvar

Ansvar för att åtgärder enligt denna plan vidtas ligger, om inget annat angivits, på chefen inom den del av verksamheten som utsätts för risken, vare sig det gäller riskreducering, systematiska kontroller eller rekommendationer från revision eller annan granskning.

Nämnden

Nämnden är ansvarig för att se till att den interna kontrollen är tillräcklig och har på så sätt det yttersta ansvaret för att utforma en god intern kontroll inom sina verksamheter.

Förvaltningen involverar nämnden i internkontrollarbetet i samband med framtagande av internkontrollplan som en del av framtagandet av verksamhetsplanen. Nämnden får ta del av utkast och ges möjlighet att komma med synpunkter till interkontrollplan/verksamhetsplan.

Avgränsningar

Internkontrollplanen behandlar inte den typ av risker som ryms inom begreppet extraordinära händelser. De hanteras i stället inom ramen för kommunens beredskaps- och krisplanering, som beskrivs i Plan vid extraordinära händelser. Varje nämnd ansvarar enligt den planen för att genomföra någon form av risk- och sårbarhetsanalys som visar risker för verksamheten om en extraordinär händelse skulle inträffa inom nämndens verksamhetsområde. Dessa analyser ligger till grund för den kontinuitetsplanering som tas fram för de verksamheter som måste fortgå vid sådan händelse.

Riskreducerande åtgärder

Mål / process	Risk	Åtgärd
Skattemedel används effektivt	Otillräckliga resurser för drift och underhåll i investeringar av projekt och planer riskerar brister i eller avsaknad av underhåll och att driftbudget inte hålls.	Säkerställa att kostnadseffektiva avtal finns för drift, att driftperspektivet ingår i planering av projekt och detaljplaner, att resurserna används på ett effektivt sätt.
Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt	Kundservice - det finns förväntningar på kommunen och förvaltningen från invånare och företag som förvaltningen idag inte klarar av att leva upp till.	Arbeta med att levandegöra förvaltningens riktlinjer för bemötande och tillgänglighet och utveckla samarbetet med servicecenter.
Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Risk för ohälsa och sjukskrivningar på grund av hög arbetsbelastning vilket kan leda till att inte kunna utföra basuppdraget.	Risken omhändertas i basuppdraget.

Åtgärder utifrån rekommendation från revision eller annan extern granskning

Revision/Granskning	Bakgrund	Åtgärd
PwC:s second opinion av ekonomisk analys som gjorts av ekonomiska underskott inom stadsmiljöavdelningen	Second opinion på de beräkningar och analyser som enhetschef vid miljö- och bygglovsförvaltningen har genomfört i syfte att nyansera alternativt bekräfta genomförd ekonomisk analys.	Rapporten från PwC redovisades för klimat- och stadsmiljönämnden den 15 september 2020. Den bekräftade slutsatserna i den tidigare interna granskningen om en underfinansierad verksamhet och ett behov av en ny resursfördelningsmodell som utgår från faktiska driftobjekt och inte befolkningsunderlag. Rapporten har delgetts kommunstyrelsens förvaltning samt kommunalrådsgruppen. Förvaltningen kommer, med stöd av rapporten fortsätta arbetet med att få till stånd en ny resursfördelningsmodell.
Granskning av intern kontroll - revisionsskrivelse	KPMG har på uppdrag av kommunrevisionen granskat kommunens interna kontroll. Syftet har varit att ge underlag till revisorerna för att bedöma om nämndernas arbete med intern kontroll är tillräckligt. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019. Revisionens rekommendationer till nämnderna i korthet: <ul style="list-style-type: none"> Kommunövergripande enhetlighet behövs gällande kommunens interna kontroll. Se över information till förtroendevalda om intern kontroll och deras ansvar för densamma samt delaktighet i framtagandet av nämndernas internkontrollplaner. 	Ärendet med nedanstående åtgärder beslutades i klimat- och stadsmiljönämnden den 15 september 2020. Ett kommunövergripande utvecklingsarbete kommer att genomföras avseende rekommendationen om de förtroendevalda. Med utgångspunkt från det avser miljö- och bygglovsförvaltningen att utveckla nämndens arbete med intern kontroll. Förvaltningen kommer att delta i det av kommunstyrelsens förvaltning ledda kontinuerliga förbättringsarbete av internkontrollprocessen. Utifrån detta arbete kommer förvaltningen att uppdatera sin rutin om internkontroll från 2020.
Granskning av kommunens arbete med effektiviseringar - revisionskrivelse	KPMG AB har på uppdrag av kommunrevisionen granskat om och hur kommunen lever upp till bestämmelserna i kommunallagen om god ekonomisk hushållning. Uppdraget bestod i att granska effektiviseringsarbetet inom kommunens verksamheter samt analysera huruvida detta sker målinriktat, konsekvent och på ett ändamålsenligt sätt. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019. Revisionens bedömning är att kommunstyrelsen inte haft en ändamålsenlig samordning och uppföljning för att uppnå en tillräckligt kostnadseffektiv verksamhet.	Ärendet med nedanstående åtgärder beslutades i klimat- och stadsmiljönämnden den 15 september 2020. En digitalisering av stadsmiljöavdelningen har påbörjats och kommer att fortsätta framöver, vilket förväntas bidra till ytterligare effektiviserad verksamhet framöver.

Systematiska kontroller

Mål / process	Systematisk kontroll	Varför görs kontrollen?
Skattemedel används effektivt	Korrekt kundfakturerings	Kontrollen syftar till att säkerställa att lagar, regler och rutiner kring kundfakturer följs.
Skattemedel används effektivt	Korrekt leverantörsfakturerings	Kontrollen syftar till att säkerställa att lagar, regler och rutiner kring leverantörsfakturer följs.
Skattemedel används effektivt	Korrekt genomförda direktupphandlingar	Kontrollen syftar till att säkerställa att medarbetare ska direktupphandla på rätt sätt och därmed följa lagstiftning och interna rutiner.
Skattemedel används effektivt	Kontroll av körjournaler och tankningar	Syftet är att kontrollera om fordonen används enligt kommunens fordonspolicy och skatteverkets krav. Kontrollen säkerställer att körjournaler förs och att inga otillåtna tankningar görs.
Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Otillåtna bisysslor	Kommunen har en rutin för hantering av bisysslor. Kontrollen genomförs årligen och ska säkerställa att rutinen följs, det vill säga att medarbetare inte har otillåtna bisysslor.
Hantera trafikärenden - process	Korrekt myndighetsutövning vid omhändertagande av fordon	Kontrollen syftar till att säkerställa att avdelningens checklistor för myndighetsutövning vid omhändertagande av fordon följs.

Plan för uppföljning och insyn

Uppföljning

Nämnden kommer under 2021 att fortsätta sitt arbete med uppföljning av entreprenadavtal. Under 2020 har stadsmiljöavdelningen genomfört konkurrensutsättning av större delen av stadsmiljöavdelningens verksamhetsområde. Det arbetet har resulterat i tre stora upphandlingar, vinterväghållning, parkskötsel samt parkeringsövervakning och fordonsflytt. Sedan tidigare har förvaltningen tecknat avtal om gatubeläggningsarbete, gatubelysning och konstbyggnader som fortlöper under 2021.

Avtalsuppföljningen kommer under 2021 fortsatt få stor fokus för att säkerställa att de avtal som förvaltningen har tecknat efterlevs med god kvalitet och gott resultat. För att säkerställa att avtalsvillkoren uppfylls kommer kontroller ske utifrån pris, leverans och kvalitet. Samtliga avtal är av stor vikt för kommuninvånarna och har stor ekonomisk betydelse för förvaltningen och kommer att vara i fokus under 2021.

Utöver ovanstående beskriven avtalsuppföljning kommer avtalen kontinuerligt att följas upp i samband med pågående entreprenader i form av veckovisa driftmöten.

Verksamhetsområde/liknande

Avtal/uppdrag	Typ	Ansvar	Tidplan	Intervall	Mottagare
Vinterväghållning	Avtalsuppföljning	Stadsmiljöavdelningen	Delår 2	Årligen	Redovisning till klimat- och stadsmiljönämnden
Parkeringsbevakning och fordonsflytt	Avtalsuppföljning	Stadsmiljöavdelningen	Delår 2	Årligen	Redovisning till klimat- och stadsmiljönämnden
Parkskötsel	Avtalsuppföljning	Stadsmiljöavdelningen	Delår 2	Årligen	Redovisning till klimat- och stadsmiljönämnden
Beläggningsarbete	Avtalsuppföljning	Stadsmiljöavdelningen	Delår 2	Årligen	Redovisning till klimat- och stadsmiljönämnden
Gatubelysning	Avtalsuppföljning	Stadsmiljöavdelningen	Delår 2	Årligen	Redovisning till klimat- och stadsmiljönämnden
Konstruktionsbyggnader	Avtalsuppföljning	Stadsmiljöavdelningen	Delår 2	Årligen	Redovisning till klimat- och stadsmiljönämnden
Skyddsjakt	Avtalsuppföljning	Natur- och klimatavdelningen	Delår 2	Årligen	Redovisning till klimat- och stadsmiljönämnden

Verksamhetsstatistik

Indikator	2016	2017	2018	2019
Budgethållning, resultat (%)	-	-4,4	-27,5	-11,4
Självfinansieringsgrad – trafikanordningsverksamhet (%)	-	-	-	112
Sjukfrånvaro (total) (%)	-	7,2	6,1	9
Sjukfrånvaro, dag 1-14 (%)		2,2	2,3	1,8
Årets friluftskommun (ranking i länet)	1	1	1	1
Anmält klotter via felanmälan som tvättas bort från kommunens byggnader, egendom och naturmark inom 48 timmar (på vardagar) (andel)	35	38	-	43
Utsläpp av växthusgaser totalt, ton CO2 ekv/inv	1,7	1,52	1,45	-
Andel grovavfall som lämnas till återbruk på återvinningscentraler eller hämtas i grovsoprum (mängd hushållsavfall (kg/inv).			145	-
Siktdjup i Långsjön (Segeltorp) (meter), 3-årsmedelvärden	0,8	1,2	1,2	1,3
Siktdjup i Trehörningen (meter), 3-årsmedelvärden	0,6	0,6	0,6	0,5
Siktdjup i Orlången (Vidja) (meter), 3-årsmedelvärden	0,8	0,8	0,8	0,9
Siktdjup i Magelungen (meter), 3-årsmedelvärden	2,2	2,2	1,7	2,1
Siktdjup i Drevviken (meter), 3-årsmedelvärden	1,7	2,5	1,7	2
Fosforhalter i Långsjön (Segeltorp), (µg/l)	56	55	60	60
Fosforhalter i Trehörningen (Sjödalen), (µg/l)	95	92	117	112
Fosforhalter i Orlången (Vidja), (µg/l)	50	46	62	69
Fosforhalter i Magelungen, (µg/l)	29	32	30	28
Fosforhalter i Drevviken, (µg/l)	44	42	51	49

Källförteckning

Kommunfullmäktiges mål/prioritering	Nämndens mål	Indikator	Källa/Kolada-ID
Skattemedel används effektivt	Skattemedel används på ett effektivt sätt genom upphandlingar av hög kvalitet	Budgethållning, resultat	Huddinge kommun (LIS)
Skattemedel används effektivt	Skattemedel används på ett effektivt sätt genom upphandlingar av hög kvalitet	Självfinansieringsgrad – trafikanordningsverksamhet	Huddinge kommun (LIS)
Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Medarbetare bidrar till ständig utveckling av verksamheten	Sjukfrånvaro (total)	Medarbetarundersökning
Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Medarbetare bidrar till ständig utveckling av verksamheten	Sjukfrånvaro, dag 1-14	Medarbetarundersökning
Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Medarbetare bidrar till ständig utveckling av verksamheten	Hållbart medarbetarengagemang (HME) (Total)	Medarbetarundersökning
Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Medarbetare bidrar till ständig utveckling av verksamheten	Lärande i arbetet	Medarbetarundersökning
Lyckad skolgång och tidiga insatser lägger grunden för framtiden	Barnen i Huddinge kommun får möjlighet till upplevelse i naturen som lägger grunden för framtiden	Indikator ej fastställd	
Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt	Huddingebor trivs och känner sig trygga i sitt närområde	Årets friluftskommun (ranking i länet)	Naturvårdsverket
Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt	Huddingebor trivs och känner sig trygga i sitt närområde	Invånarnas nöjdhet med skötsel av naturområden	SCB Medborgarundersökning (Den sammanlagda procenten för dem som svarar ganska bra eller mycket bra)
Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt	Huddingebor trivs och känner sig trygga i sitt närområde	Invånarnas nöjdhet angående skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser	SCB Medborgarundersökning (Den sammanlagda procenten för dem som svarar ganska bra eller mycket bra)
Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt	Huddingebor trivs och känner sig trygga i sitt närområde	Invånarnas nöjdhet med skötsel av gator och vägar	SCB Medborgarundersökning (Den sammanlagda procenten för dem som svarar ganska bra eller mycket bra)
Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt	Huddingebor trivs och känner sig trygga i sitt närområde	Invånarnas nöjdhet med snöröjning av gator och vägar	SCB Medborgarundersökning (Den sammanlagda procenten för dem som svarar ganska bra eller mycket bra)
Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt	Huddingebor trivs och känner sig trygga i sitt närområde	Invånarnas nöjdhet med skötsel av gång- och cykelvägar	SCB Medborgarundersökning (Den sammanlagda procenten för dem som svarar ganska bra eller mycket bra)
Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt	Huddingebor trivs och känner sig trygga i sitt närområde	Invånarnas nöjdhet med snöröjning av gång- och cykelvägar	SCB Medborgarundersökning (Den sammanlagda procenten för dem som svarar ganska bra eller mycket bra)
Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt	Huddingebor trivs och känner sig trygga i sitt närområde	Anmält klotter via felanmälan som tvättas bort från kommunens byggnader, egendom och naturmark inom 48 timmar (på vardagar) (andel)	Egen statistik
Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt	Huddingebor trivs och känner sig trygga i sitt närområde	Andel i procent (%) av totala antalet belysningspunkter på vilka fel uppstår och åtgärdas inom bestämd åtgärdstid utifrån gällande avtal	Egen statistik

Arbete och företagsamhet lägger grunden för en framgångsrik kommun	God möjlighet för Huddingebor som står långt ifrån arbetsmarknaden att komma in i arbetslivet	Antal Huddingebor som genomför feriepraktik, praktik eller arbetsträning inom nämndens verksamhetsområde	Egen statistik
Minska klimatpåverkan	Genom professionellt stöd i klimatarbetet minskar utsläppen inom kommunens verksamheter	Andel uppnådda mål inom målområdet ekologisk hållbarhet för alla nämnder och bolag	Egen statistik
Minska klimatpåverkan	Genom professionellt stöd i klimatarbetet minskar utsläppen inom kommunens verksamheter	Utsläpp av växthusgaser totalt, ton CO2 ekv/inv	N00401 Kolada
Utveckla den cirkulära ekonomin	Kommunens sjöar uppnår god ekologisk och kemisk status	Andel grovavfall som lämnas till återbruk på återvinningscentraler eller hämtas i grovsoprum (mängd hushållsavfall (kg/inv).	Avfallsplanen
Utveckla den cirkulära ekonomin	Kommunens sjöar uppnår god ekologisk och kemisk status	Siktdjup i Långsjön (Segeltorp) (meter), 3-årsmedelvärden	Miljöbarometern
Utveckla den cirkulära ekonomin	Kommunens sjöar uppnår god ekologisk och kemisk status	Siktdjup i Trehörningen (meter), 3-årsmedelvärden	Miljöbarometern
Utveckla den cirkulära ekonomin	Kommunens sjöar uppnår god ekologisk och kemisk status	Siktdjup i Ornlången (Vidja) (meter), 3-årsmedelvärden	Miljöbarometern
Utveckla den cirkulära ekonomin	Kommunens sjöar uppnår god ekologisk och kemisk status	Siktdjup i Magelungen (meter), 3-årsmedelvärden	Miljöbarometern
Utveckla den cirkulära ekonomin	Kommunens sjöar uppnår god ekologisk och kemisk status	Siktdjup i Drevviken (meter), 3-årsmedelvärden	Miljöbarometern
Utveckla den cirkulära ekonomin	Kommunens sjöar uppnår god ekologisk och kemisk status	Fosforhalter i Långsjön (Segeltorp), ($\mu\text{g/l}$)	Huddinge kommun/Stockholm vatten
Utveckla den cirkulära ekonomin	Kommunens sjöar uppnår god ekologisk och kemisk status	Fosforhalter i Trehörningen (Sjödalen), ($\mu\text{g/l}$)	Huddinge kommun/Stockholm vatten
Utveckla den cirkulära ekonomin	Kommunens sjöar uppnår god ekologisk och kemisk status	Fosforhalter i Ornlången (Vidja), ($\mu\text{g/l}$)	Huddinge kommun/Stockholm vatten
Utveckla den cirkulära ekonomin	Kommunens sjöar uppnår god ekologisk och kemisk status	Fosforhalter i Magelungen, ($\mu\text{g/l}$)	Huddinge kommun/Stockholm vatten
Utveckla den cirkulära ekonomin	Kommunens sjöar uppnår god ekologisk och kemisk status	Fosforhalter i Drevviken, ($\mu\text{g/l}$)	Huddinge kommun/Stockholm vatten